

महाराष्ट्र विधानसभा
चौथे अधिवेशन, २०१४
तारंकित प्रश्नोत्तरांची यादी

गुरुवार, दिनांक १८ डिसेंबर, २०१४ / आग्रहनय २७, १९३६ (शके)

<p>(१) अल्पसंख्यांक विकास मंत्री (२) कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास व मत्स्यव्यवसाय मंत्री (३) महसूल मंत्री (४) राज्य उत्पादन शुल्क मंत्री (५) खनिकर्म मंत्री (६) संसदीय कार्य मंत्री (७) उद्योग मंत्री</p>	}	यांचे प्रभारी विभाग
--	---	---------------------

प्रश्नांची एकूण संख्या - ३६

नांदेड जिल्ह्यातील मौजे बोळेगाव, मौजे सगरोळी व मौजे येसगी (ता.बिलोली) येथील मांजरा नदीमधील वाळू साठ्याच्या मंजूरीपेक्षा अधिक उत्खनन होत असल्याबाबत

(१) * ३६१८ श्री.सुभाष साबने (देगलूर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

(1) नांदेड जिल्ह्यातील मौजे बोळेगाव, मौजे सगरोळी व मौजे येसगी (ता.बिलोली) येथील नदीमधील वाळूसाठ्याचे (सन 2013-14) लिलावधारक श्री. गौस पाशा मिया शेख, श्री.देवेंद्र गंगाधर करवा व सय्यद मैयनोदीन शादूलसाब यांनी वाळू साठ्यात मंजूरी पेक्षा अधिक वाळूचे उत्खनन केले आहे, हे खरे आहे काय,

(2) असल्यास, मा.जिल्हाधिकारी नांदेड यांनी दिनांक 21 एप्रिल, 2014 व दिनांक 25 एप्रिल, 2013 रोजीच्या आदेशान्वये अर्जदाराविरुद्ध दंडात्मक कार्यवाही करून त्यांची अनामत रक्कम व बँक गॅरंटी जप्त करून वाळू लिलाव संपुष्टात आणण्याची कार्यवाही केली होती, हे ही खरे आहे काय,

(3) असल्यास, मा.जिल्हाधिकारी नांदेड यांनी केलेल्या कार्यवाहीमुळे लिलावधारकाकडून दंड, अनामत रक्कम व बँक गॅरंटी जप्त करणे इ. याबाबत शासनास किती रुपयांचा महसूल मिळणार होता,

(4) असल्यास, जिल्हाधिकारी, नांदेड यांचा आदेश मा.महसूल मंत्री यांनी दिनांक 19 एप्रिल, 2014 व दिनांक 26 ऑगस्ट, 2014 रोजीच्या आदेशान्वये रद्द केले आहेत, हे खरे आहे काय,

(5) असल्यास, जिल्हाधिकारी, नांदेड यांनी व चौकशी समितीने प्रत्यक्ष वाळू घाटावर जाऊन तपासणी करून योग्यत्या निष्कर्षा आधारे केलेली कार्यवाही रद्द करण्याची कारणे काय आहेत.

(6) असल्यास, लिलावधारकांचे एकतर्फी म्हणणे ऐकून सर्वच्या सर्व युक्तीवाद मंजूर करण्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (1) व (2) लिलावधारकांनी लिलावातील मंजूर वाळूसाठ्यापेक्षा अधिकचे उत्खनन केल्याचे आढळून आल्यानुसार जिल्हाधिकारी नांदेड यांनी लिलावधारकांविरुद्ध दंडात्मक आदेश पारित करून, लिलावाच्या अटी व शर्तीच्या पालनाकरिता तसेच पर्यावरणाच्या दृष्टीने ठेवण्यात आलेली अनामत रक्कम जप्त करण्याचे आदेश पारित करून, लिलाव रद्द करण्यात आले होते, हे खरे आहे.
 (3) जिल्हाधिकारी नांदेड यांनी रुपये 30,33,05,932/- इतक्या रकमेचे दंडात्मक आदेश पारित केले होते. तसेच लिलावाची अनामत रक्कम रुपये 69,34,900/- व पर्यावरण अनामत रक्कम रुपये 11,86,025/- जप्त करण्याचे आदेश पारित केले होते.
 (4), (5) व (6) जिल्हाधिकारी नांदेड यांच्या आदेशाविरुद्ध लिलावधारकांनी शासनाकडे अपील केले असता, सदर प्रकरणातील उपलब्ध कागदपत्रे, अर्जदार व प्रतिवादी यांनी सादर केलेले युक्तिवाद यांच्याआधारे सदरचे आदेश तत्कालीन मा.मंत्री (महसूल) यांनी अर्धन्यायीक अधिकारात रद्द केले आहेत.

**पाटण शहराच्या जवळ केरा नदीपात्रात सुरु
असलेला अनाधिकृत वीट भट्ट्यांचा वयवसाय**

(२) * २९९२ श्री.शंभुराज देसाई (पाटण) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
 (1) पाटण विधानसभा मतदारसंघात पाटण शहरास लागून असलेल्या केरा नदीच्या क्षेत्रात मोठ्या प्रमाणात अनधिकृत वीट भट्ट्यांचे काम केले जात असल्याने अतिवृष्टीच्या काळात या नदीस महापूर येवून महापूराचे पाणी पाटण शहरात घुसून अतोनात नुकसान होते, हे खरे आहे काय,
 (2) असल्यास, केरा नदीपात्रातील वीट भट्ट्या तातडीने हलविणेबाबत तहसिलदार पाटण यांनी वीट भट्टी मालकाना अनेकदा नोटीसा देवूनही सदरचे वीटभट्टी मालक आपला वीट भट्टीचा वयवसाय हा नदीपात्रातच करीत आहेत त्यांच्यावर कोणाचेही नियंत्रण नसल्याने याचा दुष्परिणाम हा नदीपात्राच्या शेजारच्या घरांना सहन करावा लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,
 (3) असल्यास, अनधिकृतपणे नदीक्षेत्रात आसपासच्या घरांना महापुराचा धोका पोहचत असताना राजरोसपणे वीट भट्टी वयवसाय करणाऱ्या वीट भट्टी मालकांची राज्य शासनाने चौकशी केली आहे काय,
 (4) नसल्यास, महापुराचे पाणी नदीपात्राच्या आसपासच्या घरात घुसून नुकसान होण्यास कारणीभूत असणा-या पाटण शहरालगतच्या केरा नदी पात्रात वयवसाय करणा-या वीट भट्टी मालकांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
 (5) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (1), (2) व (3) अशी बाब निदर्शनास आली नाही. तथापि, केरा नदीच्या पुर्व दिशेला मौजे म्हावशी येथे खाजगी क्षेत्रात सुरु असलेल्या 7 वीटभट्ट्यांना परवानगी दिलेली असून, सदरच्या वीटभट्ट्या जुन ते सप्टेंबर या कालावधीत बंद असतात.

(4) व (5) प्रश्न उद्भवत नाही.

परभणी येथील निवासी उपजिल्हाधिकारी यांनी मग्यारोहयो व इतर कामात केलेल्या गैरव्यवहार व अनियमिततेबाबत

(३) * ४१८२ श्री.विजय भांबळे (जिंतूर) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

(१) परभणी येथील निवासी उपजिल्हाधिकारी श्रीमती स्वाती सुर्यवंशी यांनी मग्यारोहयो व इतर कामात केलेल्या गैरव्यवहार व अनियमितते प्रकरणी निलंबित करण्याबाबतचा अहवाल जिल्हाधिकारी, परभणी यांनी प्रधान सचिव, नियोजन विभाग (रोहयो) तसेच प्रधान सचिव, महसूल, मुंबई यांना माहे सप्टेंबर, २०१४ वा त्यादरम्यान पाठविला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, जिल्हाधिकारी परभणी यांच्या अहवालाप्रमाणे श्रीमती सुर्यवंशी यांना निलंबित करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) होय.

(२) व (३) जिल्हाधिकारी परभणी यांच्या अहवालाच्या संदर्भात प्राप्त विभागीय आयुक्त, औरंगाबाद यांच्याकडून प्राप्त अहवालाच्या अनुषंगाने विभागीय चौकशी करण्याबाबतचा प्रस्ताव विचाराधीन आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

परांडा तालुक्यातील (जि.उस्मानाबाद) येथील सिनानदीतून अवैध वाळू उपसा होत असल्याबाबत

(४) * ३९०३ श्री.राहुल मोटे (परांडा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

(१) परांडा तालुक्यातील (जि.उस्मानाबाद) येथील सिनानदीतून अवैध वाळू उपसा केल्याप्रकरणी जिल्हाधिकारी उस्मानाबाद यांनी ठेकेदारास दिनांक २२ मे, २०१४ वा त्यासुमारास रोजी वा त्यासुमारास २ कोटी रुपयांचा दंड केला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर दंडाची रक्कम अद्याप वसूल करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, दंड वसूल करण्यास जबाबदार असणाऱ्या अधिकाऱ्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) व (२) परांडा तालुक्यातील मौजे वागेगव्हाण, कौडगाव व शिराळा येथील लिलावधारकांनी अटी व शर्तीचे उल्लंघन केल्याचे निदर्शनास आले. त्यानुसार संबंधितांविरुद्ध रु.३.०२ कोटी इतक्या दंडाचे आदेश पारित केले असून, वसुलीची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील दुष्काळावर मात करण्यासाठी सुक्ष्म सिंचन
अभियानाला जास्तीत जास्त निधी वितरित करण्याबाबत**

- (५) * ४७६ श्री.बाबुराव पाचर्णे (शिरूर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) राज्यात सूक्ष्मसिंचन अभियानाला सन 2014-15 साठी 22 जिल्हयांसाठी मंजूर असलेल्या 282 कोटी रुपयांपैकी 78 कोटी रुपयांचा पहिला हफ्ता दिनांक 15 ऑक्टोबर, 2014 च्या दरम्यान कृषी विभागाकडून सर्व जिल्हयांना वितरित करण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,
  - (2) असल्यास, राज्यातील शेतकऱ्यांना सुक्ष्मसिंचनासाठी 50 ते 60 टक्के अनुदान दिले जाते हे, खरे आहे काय,
  - (3) असल्यास, राज्यात सुक्ष्म सिंचनाचा प्रसार करण्यासाठी व पाण्याची बचत करून शेतकऱ्यांना दुष्काळापासून वाचवण्यासाठी सुक्ष्म सिंचनाला 90 टक्के अनुदान द्यावे अशी मागणी शेतकऱ्यांकडून होत आहे, हे खरे आहे काय,
  - (4) असल्यास, सुक्ष्म सिंचनाला 90 टक्के अनुदान देणेबाबत शासन स्तरावरून याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
  - (5) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

**रायगड जिल्हयातील खोपोली येथील अलाना ऑईल
कंपनीत स्थानिक बेरोजगारांना सामावून घेण्याबाबत**

- (६) * ८३७ श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.किसन कथोरे (मुरबाड) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) रायगड जिल्हयातील खोपोली येथील अलाना ऑईल कंपनीत स्थानिक बेरोजगार तरुणांना सामावून घेण्याचा निर्णय होऊन स्थानिक बेरोजगारांना सामावून घेण्यात आले नाही, हे ही खरे आहे काय,
  - (2) असल्यास, सदर बेरोजगारांना उर्वरत कंपनीत सामावून घेणेबाबत निर्णय होऊनही स्थानिक बेरोजगारांना सामावून न घेणाऱ्या संबंधितांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
  - (3) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

**शहाबाज (ता. अलिबाग) येथे शेतकऱ्यांच्या जमिनीवर
बेकायदेशीरपणे सांघी सिमेंट प्लॅट बांधण्यात आल्याबाबत.**

- (७) * ४०५६ श्री.बाळासाहेब मुरकुटे (नेवासा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) शहाबाज (ता.अलिबाग, जि.रायगड) येथील शेतकऱ्यांच्या जमिनी लाटून व नियम धाब्यावर बसवून आर.सी.एफ.च्या रेल्वे लाईन जवळील सांघी सिमेंट प्लॅट अनधिकृतपणे बांधण्यात आला आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, कारखाना कोणतीही परवानगी न घेता पोलीस संरक्षणात सुरू असल्याचे माहे, नोव्हेंबर२०१४ च्या दुसऱ्या आठवड्यात वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, तहसिलदार अलिबाग यांच्या अहवालानुसार थळ रेल्वे लाईन जवळील सांघी सिमेंटला नोटीसा बजावण्यात आल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, जिल्हाधिकारी तसेच संबंधित अधिकाऱ्यांनी या सिमेंट कारखान्यांची चौकशी करण्याची मागणी केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, उक्त प्रकरणी सखोल चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (६) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय व त्यानुसार अनधिकृत कारखान्या चालवणाऱ्यांविरुद्ध कोणती कारवाई करण्यात आली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) मौजे शहाबाज येथील गट नं. ४४५ 'क्षत्र ०-३७-० हे आर ही मिळकत मे धरमतर इन्फ्रास्ट्रक्चर लि.मुंबई तर्फे संचालक श्री.सचिन टिपणीस यांनी दि.५.११.२००७ रोजीच्या नोंदणीकृत खरेदी खतान्वये विकत घेतलेली असून सदर मिळकतीमध्ये विनापरवाना बांधकाम केले आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) हे खरे नाही.

(४), (५) व (६) नाही, जिल्हाधिकारी तसेच, संबंधित अधिकाऱ्यांनी चौकशीची मागणी केलेली नाही. तथापि, माजी आमदार श्री.मधुकर ठाकरू यांनी दि.५.०६.२०१३ रोजीच्या पत्रान्वये तसेच, शहाबाज बचाव संघर्ष समितीने दि.२८.११.२०१३ रोजी दिलेल्या निवेदनाच्या अनुषंगाने जिल्हाधिकारी रायगड यांनी आपल्या दि.१७.०६.२०१३ व दि.०२.०७.२०१३ रोजीच्या पत्रान्वये नियमानुसार कार्यवाही करण्याबाबत, पोलीस अधिक्षक, रायगड, उपविभागीय अधिकारी, अलिबाग व तहसिलदार, अलिबाग यांना निर्देश देण्यात आले आहेत.

(७) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई-अहमदाबाद महामार्गाच्या चौपदरीकरणासाठी सन १९७२ मध्ये भूसंपादन करण्यात येऊन अद्याप शेतकऱ्यांना त्यांच्या जमिनीचा मोबदला मिळालेला नसल्याबाबत

(८) * ३२४१ श्री.हितेंद्र ठाकरू (वसई), श्री.विलास तरे (बोईसर), श्री.क्षितीज ठाकरू (नालासोपारा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई-अहमदाबाद महामार्गाच्या चौपदरीकरणासाठी शासनाने सन १९७२ मध्ये पालघर, डहाणू, तलासरी तालुक्यातील १६०० हून अधिक आदिवासीसह शेतकऱ्यांच्या जमिनी संपादित केल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) शासनाने सदरहू रस्त्याच्या सहापदरीकरणासाठी आता पुन्हा काही वर्षापूर्वी जमिनी संपादन केल्या असून नांदगाव, मनोर ते ढेकाळे पर्यंतच्या सहापदरीकरणाच्या रस्त्याच्या कामास विलंब होत असल्यामुळे या भागातील सुमारे ११ कि.मी. अंतराचा रस्ता अरुंद असल्यामुळे तेथे अपघात होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, रस्त्याच्या कामासाठी आतापर्यंत संपादित केलेल्या जमिनीचा मोबदला मिळावा म्हणून मागील ३ वर्षांपासून संबंधित आदिवासी शेतकऱ्यांनी वारंवार निवेदन देऊनही शेतकऱ्यांना अद्याप जमिनीचा मोबदला देण्यात आलेला नाही, हे खरे आहे काय,

(4) असल्यास, संपादित केलेल्या जमिनीचा मोबदला संबंधित शेतक-यांना विनाविलंब अदा होण्याच्यादृष्टीने तसेच या महामार्गावरील नांदगाव मनोर ते ढेकाळे पर्यंतच्या सुमारे 11 कि.मी. अंतराच्या रस्त्याचे सहापदरीकरणाचे काम शीघ्रगतीने हाती घेऊन लवकरात लवकर पूर्ण होण्याच्यादृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(5) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) अशंत: खरे आहे.

(२) अशंत: खरे आहे.

राष्ट्रीय महामार्ग क्र. ८ चे सहापदरीकरणासाठी जमिनी संपादित केल्या असून संपादित भागात जेथे जेथे रस्ता अरुंद होता, तेथे अपघात नियंत्रणासाठी योग्य ते सुरक्षा उपाय करण्यात आलेले आहेत.

(३) व (४) महामार्गाच्या चौपदरीकरणासाठी पालघर, डहाणू व तलासरी तालुक्यातील १७ गावातील जमिनीचे संपादन करण्यात आले असून सदर जमिनीचा रु. १२,४९,३१,९३६/- इतक्या रक्कमेचा निवाडा दिनांक २५.२.२००८ रोजी जाहीर करण्यात आला असून १७०८ खातेदारांना रु. ८,००,३६,२७८/- इतक्या रक्कमेचे वाटप करण्यात आले आहे. तसेच मा.न्यायालयात रु.४,४७,६८,९६३/- इतकी रक्कम जमा करण्यात आली आहे, तसेच गावी राहत नसलेल्या खातेदारांची वाटप करावयाची शिल्लक रक्कम रु. १,२६,६९५/- इतकी आहे.

तदनंतर महामार्ग क्र. ८ च्या सहापदरीकरणासाठी संपादित करण्यात आलेल्या २४ गावातील खाजगी जमिनीचा रु. ६१,२८,५६,२४१/- रक्कमेचा निवाडा दिनांक ५.६.२०१३ रोजी घोषित करण्यात आला असून एकूण १८०९ खातेदारांपैकी १२०३ खातेदारांना रु.३०,१९,९४,५०३/- इतकी रक्कम वाटप करण्यात आली आहे. तसेच नविन शर्तीची कपात रक्कम रु. ७१,६१,०४१/- इतकी आहे. तसेच उर्वरीत खातेदारांची संख्या ६०६ इतकी असून मा.न्यायालयात दावे सुरु असल्यामुळे वाटपाची शिल्लक रक्कम रु ३०,३७,००६९७/- इतकी आहे.

पालघर तालुक्यातील नांदगाव, मनोर ते ढेकाळे दरम्यानच्या १० गावातील कामास स्थानिकांचा विरोध असल्याने सहापदरीकरण होऊ शकत नव्हते. परंतु जिल्हा प्रशासनाच्या मदतीने स्थानिक प्रतिनिधींशी चर्चा करून उरलेले सहा पदरीकरणाचे काम हाती घेण्यात आलेले आहे. तसेच मौजे ढेकाळी व मौजे सातिवली या दोन्ही ठिकाणी भुयारी मार्ग मंजूर करण्यात आले आहेत व उरलेले सहापदरीकरणाचे काम भुयारीमार्गाच्या कामासोबत पूर्ण करण्यात येणार आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात ठिंबक सिंचनाचा जास्तीत जास्त वापर वाढविण्यासाठी
केंद्र व राज्य शासनाने ठिंबक सिंचनाला अनुदान देण्याबाबत

(९) * ५ प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी), श्री.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्री.आकाश फुडकर (खामगाव), श्री.अनिल बाबर (खानापूर), श्री.बबनराव शिंदे (माढा), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.संग्राम थोपटे (भोर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

(1) राज्यात शेतकऱ्यांमध्ये मोठ्या प्रमाणात जागृती करून ठिंबक सिंचनाचा जास्तीत जास्त वापर वाढविण्यासाठी राज्य शासनाने ठिंबक सिंचनाला अनुदान देण्याची योजना आखण्यात आली होती हे खरे आहे काय,

- (2) सांगली व सोलापूरच्या जिल्ह्यामध्ये शेतकऱ्यांचे सन 2012-13 व 2013-14 या आर्थिक वर्षातील 329 कोटी रुपये इतके अनुदान थकल्याचे माहे जुलै-2014 मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (3) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (4) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार ठिबक सिंचनाचे थकीत अनुदान तातडीने देणेबाबत तसेच गत दोन वर्षांपासून अनुदानाचे 20 हजार प्रस्ताव निकाली काढणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (5) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

(उत्तर आले नाही.)

यवतमाळ, अमरावती, अकोला, बुलढाणा, वाशिम या जिल्ह्यात खरीप हंगामात 30 कोटी रुपयांचे बोगस बियाणे, रासायनिक खते, कीटकनाशके जप्त केल्याबाबत

- (१०) * २६०० श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) यवतमाळ, अमरावती, अकोला, बुलढाणा, वाशिम या जिल्ह्यात खरीप हंगामात 30 कोटी रुपयांचे बनावट बियाणे, रासायनिक खते, कीटकनाशके जप्त केल्याची घटना दिनांक 26 जून, 2014 रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली हे खरे आहे काय?
- (2) असल्यास, कृषी अधिकाऱ्यांनी आरोपी, त्याचा पत्ता, पंचनामे, साक्षीदार व अन्य सविस्तर माहिती पोलीसांना देवूनही आरोपीवर कारवाई केलेली नाही हे खरे आहे काय
- (3) असल्यास, संबंधितांवर तात्काळ कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

यवतमाळ जिल्ह्यातील बाभुळगाव व कळंब या तालुक्यातील रेती घाटाची मुदत संपली असून सुध्दा रेती माफीया व महसूल अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने रेती उपसा करित असल्याबाबत.

- (११) * ३९१५ प्रा.अशोक उईके (राळेगाव) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) यवतमाळ जिल्ह्यातील बाभुळगाव व कळंब या तालुक्यातील रेती घाटाची मुदत 30 सप्टेंबर रोजी संपली असता, रेती माफीया व महसूल अधिकाऱ्यांच्या संगनमताने सर्रासपणे, राळेगाव, बाभुळगाव, कळंब व आर्णी तालुक्यातील दीच रेती घाटावर रेती माफीया रात्री-अपरात्री रेती उपसा करित असल्याचे 21 नोव्हेंबरला निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, जिल्हाधिकारी यवतमाळ यांनी 30 सप्टेंबरला रेतीघाट बंदचे आदेश काढले असूनही, महसूल विभाग याकडे दुर्लक्ष करून वाळू माफीयांना पाठीशी घालून वाळू उपसा करण्यास लावत आहेत हे खरे आहे काय,

- (3) असल्यास, अवैधरित्या होणारी रेती उपसामुळे शासनाच्या महसूल बडत असल्याने रेती तस्कऱावर व त्याकडे दुर्लक्ष करणाऱ्या अधिकाऱ्यावर शासनाचे कौणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (1) व (2) अशी बाब निदर्शनास आली नाही.
 (3) व (4) गौण खनिजाचे अवैध उत्खनन रोखण्यासाठी तहसिल/ उपविभाग/ जिल्हा स्तरावर गठीत करण्यात आलेल्या भरारी पथकांमार्फत नियमित कारवाई करून दंड वसूल करण्यात येतो. तसेच पोलीसात गुन्हे दाखल करण्यात येतात.

राज्य शासनाच्या पशुसंवर्धन विभागाच्या माध्यमातून राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या माध्यमातून खानापूर तालुक्यातील (जि. सांगली) शेतकऱ्यांच्या शेतकऱ्यांचा मोठ्या प्रमाणात मृत्यू होत असल्याबाबत.

- (१२) * ३६६८ श्री.अनिल बाबर (खानापूर) : सन्माननीय पशुसंवर्धन मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) राज्य शासनाच्या पशुसंवर्धन विभागाच्या माध्यमातून राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या माध्यमातून खानापूर तालुक्यातील (जि. सांगली) शेतकऱ्यांना 40 + 2 शेतकऱ्यांचा प्रकल्प उभा केला आहे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, या शेतकऱ्यांना देण्यात आलेल्या शेतकऱ्या मोठ्या प्रमाणात मृत्यू होत असल्याचे माहे नोव्हेंबर, 2014 च्या तिसऱ्या आठवड्यात निदर्शनास आले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (3) असल्यास, शासनाने उस्मानाबादी शेतकऱ्यांचे मान्य केले होते तथापि तशा शेतकऱ्या न देता रोगाट शेतकऱ्यांना दिल्याने शेतकऱ्या मृत्यू पावत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (3) असल्यास, शासनाने उस्मानाबादी शेतकऱ्यांचे मान्य केले असतांना सुद्धा ज्या अधिकाऱ्यांनी रोगाट शेतकऱ्यांना दिल्या आहेत त्यांच्यावर काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (1) होय, हे खरे आहे.

(2) होय, हे अशंत: खरे आहे.

सदर योजनेअंतर्गत सांगली जिल्ह्यातील खानापूर तालुक्यामध्ये वाटप करण्यात आलेल्या शेतकऱ्यांपैकी 91 शेतकऱ्या पीपीआर या विषाणूजन्य रोगाची तसेच न्युमोनियाची बाधा झाल्यामुळे मृत्यू पावलेल्या आहेत.

(3) हे खरे नाही.

राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेअंतर्गत, खानापूर, जि.सांगली तालुक्यातील 05 लाभधारकांना शासन निर्णयामधील मार्गदर्शक सूचनेप्रमाणे सुद्ध, निरोगी शेतकऱ्यांचा पुरवठा लाभार्थीच्या पसंतीने तसेच शासन गठीत खरेदी समितीच्या सल्ल्याने वजनावर उस्मानाबादी शेतकऱ्यांना पुरवठा करण्यात आलेला आहे.

(4) प्रश्न उद्भवत नाही.

(5) प्रश्न उद्भवत नाही.

महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ अंतर्गत भरती प्रक्रियेत झालेली अनियमितता

(१३) * ३४७९ श्री.अबू आजमी (मानखूद शिवाजीनगर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ अंतर्गत मजूर भरती प्रक्रियेत 20,000 हून अधिक जणांची दिनांक 15 जून, 2014 वा त्यासुमारास झालेली पदभरतीत अनियमितता निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, सदर प्रकरणी चौकशी केली आहे काय
- (3) असल्यास, चौकशीअती काय आढळून आले व त्यानुषंगाने दोषीविरुद्ध कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

मुंबई येथील अंधेरीतील कोकीळाबेन अबांनी रुग्णालयाकडून शेजारी असलेल्या आरक्षित भूखंडाचा वापर बेकायदा पार्किंगसाठी केला जात असल्याबाबत

(१४) * ४३४६ श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.असलम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) मुंबई येथील अंधेरीतील कोकीळाबेन अबांनी रुग्णालयाकडून शेजारी असलेल्या आरक्षित भूखंडाचा वापर बेकायदा पार्किंगसाठी केला जात असून या विरोधात मॉडेल टाऊन फेडरेशनने मा.उपनगर जिल्हाधिकारी यांचेकडे माहे नोव्हेंबर, 2014 मध्ये तक्रार केली, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, यासंदर्भात चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (3) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

(उत्तर आले नाही.)

नाशिक जिल्ह्यातील शेतकऱ्यांचे अवकाळी पावसामुळे शेतीपिकांचे झालेले नुकसान

(१५) * ३३६७ श्री.पंकज भुजबळ (नांदगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) नाशिक जिल्ह्यातील नांदगाव, मालेगाव, येवला, चांदवड व अन्य तालुक्यांमध्ये दिनांक 13 नोव्हेंबर 2014 ते 16 नोव्हेंबर 2014 या कालावधीत अवकाळी पाऊस पडल्याने शेतकऱ्यांच्या द्राक्षबागा, डाळीबबागा, कांदे, मका, भाजीपाला व अन्य शेतीपिकांचे लाखो रुपयांचे नुकसान झाले आहे हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, नुकसान झालेल्या शेतीपिकांचे नुकसानीचे पंचनामे शासनमार्फत करण्यात आलेले आहेत काय,
- (3) असल्यास नुकसान झालेल्या शेतीपिकांचे नुकसानीबाबत शेतकऱ्यांना आर्थिक मदत देण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे
- (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

**गोदावरीच्या तीरी असलेल्या अहमदनगर, औरंगाबाद व बीड जिल्ह्यामध्ये
अनेक नद्या-नाल्यातून अवैध वाळू उपसा होत असल्याबाबत.**

(१६) * ३८२९ श्रीमती मोनिका राजळे (शिवगांव - पाथर्डी) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (१) गोदावरीच्या तीरी असलेल्या अहमदनगर, औरंगाबाद व बीड जिल्ह्यामध्ये अनेक नद्या-नाल्यातून अवैध वाळू उपसा करण्यात आल्याचे नुकतेच निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर प्रकरणी चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर चौकशीच्या अनुषंगाने अवैधरित्या वाळू उपसा करणाऱ्यांवर शासन कोणती कारवाई करणार आहे वा करीत आहे,
- (४) असल्यास, कारवाईचे स्वरूप काय आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१), (२), (३) व (४) गौण खनिजाचे अवैध उत्खनन व वाहतूक रोखण्यासाठी तहसिल/उपविभाग/जिल्हा स्तर भरारी पथकांची नियुक्ती करण्यात आली आहेव सदर पथकांमार्फत नियमितपणे कारवाई करण्यात येते. गोदावरी नदी तीरावर असलेल्या औरंगाबाद, बीड व अहमदनगर जिल्ह्यातील तालुक्यांमध्ये निदर्शनास आलेल्या अवैध उत्खनन/वाहतूक करणाऱ्याविरुद्ध दंडात्मक कारवाई करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**पालेगाव (ता. अबरनाथ, जि.ठाणे) येथील शेतकऱ्यांचे भूखंड
विना सहमती एम.आय.डी.सी करिता संपादित करण्याबाबत**

(१७) * ३२०४ डॉ.बालाजी किणीकर (अबरनाथ) : सन्माननीय उद्योग मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अबरनाथ (जि.ठाणे) मतदारसंघात पालेगाव याठिकाणी एम.आय.डी.सी. सुरु करण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर एम.आय.डी.सी.साठी भूखंड संपादित करताना शेतकऱ्यांची सहमती न घेता भूखंड संपादित करण्यात आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, भूमिहीन झालेल्या शेतकऱ्यांना शासन निर्णयानुसार १५% भूखंड मिळणे आवश्यक असतानाही त्या दृष्टीने आतापर्यंत कोणतीच निर्णयात्मक कार्यवाही करण्यात आलेली नाही, हे खरे आहे काय,
- (४) तसेच एम.आय.डी.सी मधील भूखंडाचे वाटप उद्योग व्यावसायिक व लघुउद्योग व्यावसायिक यांना करण्यासंदर्भात कोढलेल्या जाहिरातीमध्ये ऑनलाईन अर्ज करण्याची अट असताना ती डावलून परस्पर तत्कालीन मा.उद्योग मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मा.म.का.अ. एम.आय.डी.सी.मा.प्रादेशिक अधिकारी, एम.आय.डी.सी., ठाणे यांच्या कार्यालयात अर्जाचे वाटप करून अर्ज भरून घेण्यात आले आहेत हे खरे आहे काय,
- (५) तसेच नियमबाह्य अर्ज भरून घेण्यास व स्विकारण्यास जबाबदार असलेल्यावर शासनाने कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

विदर्भातील संत्येच्या पिकाला बहार गळती लागण्याने शेतक-यांचे झालेल्या लाखो रुपयांच्या नुकसानीबाबत

- (१८) * ७५९ श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग), श्री.धैर्यशील पाटील (पेण) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) राज्यात सर्वाधिक सुमारे 1 लाख 50 हजार हेक्टर संत्रा फळ पिकांचे क्षेत्र विदर्भात आहेत हे खरे आहे काय,
  - (2) असल्यास, यंदाच्या हंगामातील पावसा अभावी फळ पिकांना झळ पोहोचल्याने संत्रा बहार गळती मोठ्या प्रमाणात होवून संत्रा उत्पादक शेतक-यांचे लाखो रुपयांचे नुकसान झाले हे खरे आहे काय,
  - (3) असल्यास, शेतक-यांच्या झालेल्या नुकसानीबाबत शासनाने आढावा घेवून शेतक-यांना आर्थिक मदत देण्याच्या दृष्टीने शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
  - (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

परभणी जिल्ह्यात परभणी, मानवत, जितूर पाणलोट क्षेत्र विकास कामात एक कोटी रुपयांचा गैरव्यवहार केल्याबाबत

- (१९) * ३१५० श्री.मोहन फड (पाथरी) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) परभणी जिल्हा कृषी अधिक्षक उपविभागीय कृषी अधिकारी, तालुका कृषी अधिकारी परभणी यांनी परभणी, मानवत, जितूर पाणलोट क्षेत्र कामात एक कोटी रुपयांचा गैरव्यवहार केल्याचे माहे जुलै, 2014 मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
  - (2) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
  - (3) असल्यास, चौकशीअती दोषीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
  - (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

शिळ-म्हापे (जि.ठाणे) येथे दगड उत्खननासाठी मोठ्या प्रमाणात मुकेश स्टोन कंपनीने जिलेटीनचा वापर केल्याने कंपनी बंद करण्याबाबत.

- (२०) * ३३२२ श्री.सुभाष भोईर (कल्याण ग्रामीण) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) शिळ-म्हापे (जि.ठाणे) येथील मुकेश स्टोन कंपनीकडून दगड उत्खननासाठी मोठ्या प्रमाणात जिलेटीनचा वापर केला जात असल्याने परिसरातील इमारतीच्या व घरातील

भिंतीना तडे जात असल्याची तसेच नजिकच्या रस्त्यावरदेखील भुसुरुगामुळे दगड पडत असल्याची गंभीर बाब माहे नोव्हेंबर, 2014 च्या दुस-या आठवड्यात वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(2) असल्यास, सदर कंपनीचे कामकाज बंद करण्याबाबत मा.जिल्हाधिकारी, ठाणे यांनी मा.मुख्य वनसंरक्षक, ठाणे यांना पत्र क्र. रेतीगट/गौख/टे-1/कावि/कां-38142, दिनांक 1 जून, 2010 नव्वये कळविण्यात आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(3) असल्यास, उक्त पत्राच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) माहे नोव्हेंबर, 2014 अथवा त्यासुमारास अशा आशयाची तक्रार वा निवेदन वन विभागाकडे प्राप्त झाल्याचे आढळून येत नाही.

(२) हे खरे आहे.

(३) जिल्हाधिकारी, ठाणे यांचे पत्रानुसार चौकशी करून उप वनसंरक्षक ठाणे यांचे दि.6/6/2011 चे आदेशान्वये दगडखाण बंद करण्यात आली. सदर आदेशाविरुद्ध खाण धारकाने मा.उच्च न्यायालयात दाखल केलेल्या रिट याचिकेवर मा.उच्च न्यायालयाने उप वनसंरक्षक ठाणे यांचे दि.6/6/2011 चे आदेश रद्द केले व खाणधारकाने सादर केलेल्या निवेदनावर सुनावणी घेऊन त्यांना बाजू मांडण्याची संधी देण्याचे आदेश दि.6/7/2011 रोजी दिले. सदर आदेशानुसार खाणधारकास बाजू मांडण्याची संधी देण्यात आली. सुनावणी दरम्यान संबंधितांनी दगड खाण मंजूरी आदेशातील अटी व शर्तीची पूर्तता न केल्यामुळे उप वनसंरक्षक, ठाणे यांनी दि.23/5/2013 चे पत्रान्वये दगडखाण बंद करण्याचे आदेश पारित केले. या आदेशाविरुद्ध खाण धारकाने शासनाकडे अपिल दाखल केले. सदर अपिलावर शासनाने दिनांक 21/1/2014 रोजी निर्णय घेऊन व उप वनसंरक्षक, ठाणे यांनी दगडखाण बंद करण्याचे पारित केलेले दि.23/5/2013 चे आदेश रद्द ठरविले. सद्यःस्थितीत सदर दगडखाण कार्यान्वित आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

इगतपुरी (जि. नाशिक) या तालुक्यात भाताचे बनावट बियाणे निघाल्यामुळे शेतकऱ्यांच्या भातशेतीचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाल्याबाबत

(२१) * ३४०४ श्रीमती निर्मला गावित (इगतपुरी), श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.असलम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(1) इगतपुरी जि. नाशिक या तालुक्यात भाताचे बनावट बियाणे निघाल्यामुळे शेतकऱ्यांच्या भातशेतीचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाल्यामुळे शेतकरी वर्गात तोंड संतापाचे वातावरण निर्माण झाल्याचे माहे नोव्हेंबर 2014 रोजी वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

(2) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी केली आहे काय

(3) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत तसेच बनावट बियाणे विकणाऱ्या विक्रेत्यावर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

मावळ तालुक्यात (जि.पुणे) भात पिकावर करपा रोगाचा
प्रादुर्भाव होवून पिकाचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाल्याबाबत

(२२) * २९५ श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) मावळ तालुक्यात (जि.पुणे) भात पिकावर करपा रोगाचा प्रादुर्भाव होवून पिकाचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत पाहणी केली आहे काय,
- (3) असल्यास, पाहणीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुसार नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना मदत देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

(उत्तर आले नाही.)

राज्यातील दारिद्र्यरेषेखालील असलेल्या अनुसूचित जाती,
नवबौध्द शेतकऱ्यांकरीता विशेष घटक योजना राबविण्याबाबत

(२३) * ५२५ श्री.गणपत गायकवाड (कल्याण पूर्व), श्री.संतोष टारफे (कळमनुरी),
प्रा.वर्षा गायकवाड (धारावी) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील दारिद्र्यरेषेखालील असलेल्या अनुसूचित जाती, नवबौध्द शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढवून त्यांना दारिद्र्यरेषेच्यावर आणण्यासाठी एक विशेष घटक योजना शासनामार्फत राबविण्याचा निर्णय माहे ऑगस्ट, २०१३ च्या शेवटच्या सप्ताहात घेतला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या योजनेचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे,
- (३) ही योजना केव्हापासून कार्यान्वित करण्यात येणार आहे ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (1) दारिद्र्य रेषेखाली असणाऱ्या अनुसूचित जाती/नवबौध्द शेतकऱ्यांचे उत्पन्न वाढवून त्यांना दारिद्र्य रेषेच्यावर आणण्यासाठी अर्थसहाय्य देण्याची विशेष घटक योजना सन 1982 पासून राज्यामध्ये कृषी विभागामार्फत राबविण्यात येत आहे.

- (2) या योजनेतर्गत जमीन सुधारणा, निविष्ठा पुरवठा, पीक संरक्षक औजारे/ शेतीची सुधारित औजारे, बैलजोडी/रेडेजोडी, इनवेल बोअरिंग, जुनी विहिर दुरुस्ती, पाईपलाईन, पंपसेट, ताडपत्री, नवीन विहिर ह. 14 घटकांसाठी अनुसूचित जाती/ नवबौध्द शेतकऱ्यांना 100 टक्के अनुदान, वस्तु स्वरूपात देण्यात येते.
- (3) योजना राज्यामध्ये पूर्वीपासूनच कार्यान्वित असल्याने, प्रश्न उद्भवत नाही.

कृषी सहसंचालक, नागपुर आणि अमरावती विभाग
यांनी सिमेंट वाहतुकीचे दर वाढीव दराने दिल्याबाबत.

(२४) * ३०१८ श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) कृषी सहसंचालक, नागपुर आणि अमरावती विभाग यांनी जलसंपदा विभागाच्या दरपत्रकानुसार सिमेंट वाहतुकीचे दर 1 रुपया 23 पैसे प्रती किलो मीटर प्रती टन असतांना सुध्दा मे.पी.एम.पटेलीया हिंगणघाट जि.वर्धा यांना कंत्राटदारास 1 रुपया 57 पैसे प्रती किलो मीटर प्रती टन या वाहतूक दराने दिल्यामुळे शासनाच्या लाखो रुपयाचा गैरप्रकार झाल्याचे दिनांक 24 नोव्हेंबर, 2014 रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यानुसार संबंधित दोषीवर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (3) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

**निलोफर चक्रीवादळामुळे नाशिक जिल्ह्यातील द्राक्ष पिकांवर
थ्रीप्स व तुडतुड्या या रोगांचा प्रारंभ झाल्याबाबत**

- (२५) * ९८५ श्री.अनिल कदम (निफाड) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) नाशिक जिल्ह्यातील द्राक्ष पिकांवर अरबी समुद्रात निर्माण झालेल्या निलोफर चक्रीवादळामुळे कमी दाबाचा पट्टा निर्माण होऊन ढगाळ वातावरण झाल्याने द्राक्ष पिकांवर थ्रीप्स व तुडतुड्या या रोगांचा प्रारंभ झाला, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्या, तुडतुडे व थ्रीप्स या रोगांचा प्रारंभ रोखण्यासाठी फवारणीकरीता शेतक-यांवर एकरी 20.000/- रुपये अतिरिक्त खर्चाचा बोजा पडणार आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (3) असल्यास, वातावरणाच्या दुर्घपरिणामामुळे शेतक-यांचे प्रचंड मोठ्या प्रमाणात नुकसान होत आहे, हे खरे आहे काय,
- (4) असल्यास, द्राक्ष उत्पादक शेतक-यांच्या नुकसानीचा विचार करता त्यांना नुकसान भरपाई म्हणून विशेष पॅकेज देण्याबाबत शासन काय कारवाई करणार आहे वा करण्यात येत आहे ?

(उत्तर आले नाही.)

मौजे गुंदवली (ता.भिवंडी जि.ठाणे) येथील सरकारी जमिनीवर केलेले अवैध बांधकाम

- (२६) * ३६९० श्री.प्रताप सरनाईक (ओवळा माजिवडा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) मौजे गुंदवली ता.भिवंडी जि.ठाणे येथील सरकारी जमिनीवर सर्व्हे नं.26/9 विकासक श्री.रुद्रप्रताप त्रिपाठी यांनी सरकारी अटी व शर्तीचा भंग करून तीन मजली इमारतीचे बांधकाम अवैधरित्या केले आहे, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, सदर अनधिकृत बांधकाम तोडण्याबाबत गुंदवली येथील श्री. अकुंश कान्हा म्हात्रे यांनी दिनांक 3 ऑगस्ट, 2013 रोजी वा त्यासुमारास मा.मुख्यमंत्री, मा.महसूल मंत्री, ग्रामविकास मंत्री, मुख्य सचिव, नगरविकास विभाग, सचिव इत्यादींकडे निवेदने सादर करून उक्त अनधिकृत बांधकाम तोडण्याची मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,

- (3) असल्यास निवेदना नुसार , माहे ऑक्टोबर, 2014 मध्ये वा त्यादरम्यान अनधिकृत बांधकाम संबंधित अधिका-यांनी न तोडल्यामुळे श्री.म्हात्रे यांनी पुन्हा दिनांक 17 नोव्हेंबर,2014 रोजी मा. मुख्यमंत्री, मुख्य सचिव,प्रधान सचिव (महसूल) कोकण विभागीय आयुक्त यांचेकडे अनाधिकृत बांधकाम तोडण्याबाबत निवेदने सादर केली आहेत, हे खरे आहे काय,
- (4) असल्यास, याप्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (5) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व चौकशीनुसार पुढे कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (6) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (1) मौजे गुंदवली ता.भिवंडी जि.ठाणे येथील सर्व्हे नं.26/9 या खाजगी जमिनीवर श्री.रुद्रप्रताप त्रिपाठी यांनी अनधिकृत बांधकाम केले आहे हे खरे आहे. (2) होय. (3) श्री अकुंश कान्हा म्हात्रे यांचे दिनांक 5/12/2014 रोजीचे निवेदन जिल्हाधिकारी ठाणे यांच्या कार्यालयाकडे प्राप्त झाले आहे. (4), (5) व (6) सदर जमीन व त्या लगतच्या जमीनीवरील अनधिकृत बांधकामाबाबत संबंधितांस महाराष्ट्र प्रादेशिक नियोजन व नगररचना अधिनियम, 1966 च्या तरद्वीनवये सन 2010 मध्ये नोटीस देऊन नारपोली पोलिस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. सदर बांधकामांवर मुंबई महानगर प्रदेश विकास प्राधिकरणामार्फत पोलीस बंदोबस्त मिळवून निष्कासनाची कार्यवाही करण्याचे नियोजित आहे.

**चाळीसगांव तालुक्यातील मौजे वाघळी येथे
अवैधरित्या गौण खनिज उत्खन्न होत असल्याबाबत**

- (२७) * २६२५ श्री.उन्मेश पाटील (चाळीसगाव) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) चाळीसगांव तालुक्यातील मौजे वाघळी येथील अवैधरित्या गौण खनिज उत्खन्न केल्याचे माहे नोव्हेंबर,2014 मध्ये निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, या प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (3) असल्यास चौकशीत काय आढळून आले, त्यानुसार संबंधित दोषी असणाऱ्यावर काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे आहेत?

श्री. एकनाथराव खडसे : (1), (2) व (3) तहसिलदार चाळीसगांव यांच्या पथकाने दिनांक 18/11/2014 रोजी मौजे वाघळी येथे वाळूची अवैध वाहतूक करणारी 5 वाहने जप्त करून, पोलीस स्टेशन चाळीसगांव येथे गु.र.नं. 374/2014 दाखल करून, 5 व्यक्तींना अटक करण्यात आली आहे. (4) प्रश्न उद्भवत नाही.

देगलूर (जि.नांदेड) कृषि कार्यालयांतर्गत विविध कामात झालेला गैरव्यवहार

- (२८) * ३६३६ श्री.सुभाष साबने (देगलूर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-

- (1) नांदेड जिल्ह्यातील देगलूर तालुका कृषि कार्यालयांतर्गत करण्यात आलेल्या व करण्यात येत असलेल्या राष्ट्रीय फळ लागवड, हॉट्रीकल्चर मिशन, डी.पी.टी.सी, विविध प्रकारचे वृक्ष लागवड योजना, दगडी बांध, सिमेंट बांध, समतलचर इ. च्या कामात बनावट कामे दाखवून (2012, 2013, 2014 या वर्षात) संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांनी निधी हडप केल्याचे व अवैध संपत्ती जमा केल्याचे निदर्शनास आले आहे काय
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय
- (३) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने देगलूर तालुका कृषि कार्यालयांतर्गत कार्यरत असलेल्या अधिकारी व कर्मचाऱ्यांची चौकशी करण्यात येवून त्यांच्यावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत,

(उत्तर आले नाही.)

सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील तेरेखोल आरोंदा ,खाडीपात्रात गोव्यातील वाळू व्यावसायिकाकडून बेकायदा सुरु असलेल्या वाळू उत्खननाबाबत.

- (२९) * ४०६१ श्री.बाळासाहेब मुरकुटे (नेवासा) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील तेरेखोल आरोंदा ,खाडीपात्रात गोव्यातील वाळू व्यावसायिकाकडून बेकायदा सुरु असलेल्या वाळू उत्खननावर महाराष्ट्र शासनाने चार दिवासांपूर्वी दंडात्मक कारवाई करुनही हा अनेधिकृत वाळू उपसा सुरुच असल्याचे नोव्हेंबर,२०१४ च्या तिसऱ्या आठवड्यात निर्दशनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, वाळू उपसा सर्रासपणे करणाऱ्या व्यासायिकांवर फौजदारी गुन्हे दाखल करण्याबाबत शासनाने काय कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (3) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे : (1) व (2) तेरेखोल खाडी महाराष्ट्र आणि गोवा राज्याच्या सीमेवर आहे. नोव्हेंबर, 2014 मध्ये आरोंदा येथील तेरेखोल खाडीपात्रात अवैध वाळू उत्खनन करणाऱ्या 4 होडीधारकांवर दंडात्मक कारवाई करुन, दंड वसूल करण्यात आला आहे.

तसेच अवैध उत्खनन करणाऱ्या गोवा राज्यातील दोघांविरुद्ध दंडात्मक कार्यवाही फेब्रुवारी, 2014 मध्ये करण्यात आली असून, त्यांच्याविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

(3) प्रश्न उद्भवत नाही.

राळेगाव, कळंबग, बाभुळगाव या यवतमाळ जिल्ह्यातील रेती घाटाच्या लिलावातून कोट्यावधी रुपयाचा मसहल बुडविल्याबाबत.

- (३०) * ३९१७ प्रा.अशोक उईके (राळेगाव) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) राळेगाव, कळंब, बाभुळगाव व यवतमाळ जिल्ह्यातील तिनही तालुक्यातून दरवर्षी शासनाला रेती घाटाच्या लिलावातून कोट्यावधी रुपयाचा मसहल प्राप्त होतो, परंतु घाटाच्या लिलावाची मुदत 18सप्टेंबरला संपली असता घाटातून वाळू माफीयाना मोठ्या

- प्रमाणात रेती उपसा केल्याचे 18 नोव्हेंबर २०१४ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (2) नांदेसावंगी, तांभा, मुंबारकपूर, वाटखेडा, बेंबळा, पाचखेडा, सोजना, आष्टारामपूर, हंसापूर सावंगी या भागात नदीचे घाट आहेत. रेती चोर माफीया रात्री-अपरात्री आपले वाहन, ट्रक-ट्रॅक्टर आणून रेती उपसा करित असल्याचे महसूल विभागाच्या निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (3) असल्यास, महसूल विभागाच्या दुर्लक्षामुळे अवैध रेती उपश्याचे प्रमाण वाढून शासनाचा महसूल बुडत असल्याने रेती तस्करावर तसेच संबंधित अधिकाऱ्यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे?

- श्री. एकनाथराव खडसे :** (1) अशी बाब नाही. सन 2013-14 वर्षाकरिता वाळू/रेती लिलावचा कालावधी 30 सप्टेंबर, 2014 अखेरपर्यंत होता.
- (2) व (3) गौण खनिजाचे अवैध उत्खनन/वाहतूक रोखण्यासाठी गठीत करण्यात आलेल्या भरारी पथकांद्वारे राळेगाव, कळंब व बाभळगाव तालुक्यात माहे ऑक्टो-नोव्हेंबर 2014 मध्ये निदर्शनास आलेल्या 49 प्रकरणांत रु.3,41,100/- इतकी दंडात्मक रक्कम वसूल करण्यात आली आहे. तसेच 2 प्रकरणी पोलीसात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.
- (4) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील खरीप पिकांचे झालेले नुकसान.

- (३१) * ३४८० श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) राज्यातील खरीप पिकात अनुक्रमे विदर्भ, मराठावाडा, उत्तर महाराष्ट्र, कोकण, पुणे विभागामध्ये अनुक्रमे सोयाबीन, ज्वारी, भुईमूग, भात, द्राक्ष, डाळीब तसेच चिकू या फळ पिकांचे नुकसान झाल्याचे माहे ऑक्टोबर - नोव्हेंबर, 2014 मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (2) असल्यास, सदर अन्नधान्य पिकांची तसेच फळ शेतीच्या नुकसानीची चौकशी पूर्ण झाली आहे काय आणि चौकशीअती काय आढळून आले,
- (3) असल्यास, सदर नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना तातडीची आर्थिक मदत देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (4) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

रत्नागिरी जिल्ह्यातील गौण खनिज उत्खननास बंदी असली तरी चिपळून येथे जागा उत्खन्न व अवैध वाहतूक होत असल्याबाबत

- (३२) * ४३४८ श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.असलम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
- (1) रत्नागिरी जिल्ह्यातील गौण खनिज उत्खननास बंदी असूनही मोठ्या प्रमाणात चिपळून येथे जागा उत्खन्न व अवैध वाहतूक होत आहे, हे खरे आहे काय,

- (2) असल्यास, विशेषतः दसपटी, पूर्व विभाग व कळंबस्ते ते धामणद पंधरागाव विभागात जादा वाहतूक होत आहे, हे खरे आहे काय,
 (3) असल्यास, महसूल विभागाचे याकडे दुर्लक्ष होत असल्याचे माहे नोव्हेंबर, 2014 मध्ये वा दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
 (4) असल्यास, याबाबत शासनामार्फत सखोल चौकशी करण्यात आली आहे काय,
 (5) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने अवैध उत्खनन करणाऱ्या व्यक्ती, वाहतूकदार व संबंधित अधिकारी यांच्याविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
 (6) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. एकनाथराव खडसे : (1), (2), (3), (4) व (5) चिपळूण तालुक्यातील दसपटी पूर्व विभागामधील मौजे खडपोली व कळकवणे येथे अवैध उत्खनन केलेल्या दगडाची वाहतूक व मौजे गाणे येथे विनापरवाना मातीचे उत्खनन होत असल्याचे आढळून आल्यानुसार 4 व्यक्तीविरुद्ध दंडात्मक कारवाई करून, दंडाची रक्कम शासनजमा करण्यात आली आहे.
 खेड तालुक्यातील धामणद पंधरागाव विभागात गौण खनिजाची अवैध वाहतूक होत असल्याचे निदर्शनास आलेले नाही. मात्र, पंधरागाव विभागास लागून असलेल्या मौजे आबडंस व चिरणी या गावात अवैध उत्खनन केल्याचे आढळून आल्यानुसार, संबंधित 5 व्यक्तीविरुद्ध फौजदारी गुन्हा व दंडात्मक कारवाईची नोटीस बजावण्यात आलेली आहे.
 (6) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सुदर्शन केमिकल्स धाटाव (ता.रोहा, जि.रायगड)
 या कंपनीमध्ये कामगारांना कमी केल्याबाबत**

- (३३) * ७६० श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग), श्री.धैर्यशील पाटील (पेण) :
 सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
 (1) सुदर्शन केमिकल्स, धाटाव (ता.रोहा, जि.रायगड) या कंपनीमध्ये विविध पदावरील कार्यरत असलेल्या कर्मचा-यांना व्यवस्थापन कमिटीने कोणतीही सूचना न देता जवळपास 300 ते 350 कामगारांना सेवेतून कमी केले हे खरे आहे काय,
 (2) असल्यास, इंडस्ट्रियल अॅक्टनुसार अशा कामगारांना अचानकपणे विना नोटीस कमी करण्याचे अधिकार व्यवस्थापन समितीला देण्यात आले होते का,
 (3) नसल्यास, कंपनी व्यवस्थापनाने कमी केलेल्या कामगारांना तात्काळ नुकसान भरपाई देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

(उत्तर आले नाही.)

**मुखेड (जि.नांदेड) कृषि कार्यालयांतर्गत कोरडवाहू
 शेती अभियानांतर्गत झालेला गैरव्यवहार**

- (३४) * ३६३७ श्री.सुभाष साबने (देगलूर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
 (1) नांदेड जिल्ह्यातील मुखेड तालुका कृषि कार्यालयाकडून सन 2013-14 व 2014-15 या वर्षात कोरडवाहू शेती अभियानांतर्गत विविध कामे पूर्वी केलेल्या योजनेतील कागदोपत्री दाखवून लाखो रुपयाचा निधी हडप केल्याचे निदर्शनास आले हे खरे आहे काय

- २) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी केली आहे काय,
 (३) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने तालुका कृषि अधिकारी यांची व त्यांच्या अवेध संपत्तीची तसेच सदर योजनेच्या कामाची चौकशी करण्यात येवून तालुका कृषि अधिकाऱ्यांवर कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

(उत्तर आले नाही.)

सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात अवकाळी पावसामुळे आबां, काजू यांना तुडतुड्या किटकांचा प्रादुर्भाव या पिकांवर होत असल्याबाबत

- (३५) * ४३६५ श्री.कालीदास कोळंबकर (वडाळा), श्री.असलम शेख (मालाड पश्चिम) :
 सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
 (१) सिंधुदुर्ग जिल्ह्यात अवकाळी पावसामुळे आबां, काजू यांना मोहर लांबण्याची भिती निर्माण झाली असून तुडतुड्या किटकांचा प्रादुर्भाव या पिकांवर होणार असल्याने या जिल्ह्यातील बागयंतदारांचे मोठ्याप्रमाणात नुकसान झाल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१४ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, अवकाळी पावसाने नुकसानग्रस्ताना शासनाने आर्थिक मदत देण्याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे ,
 (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

(उत्तर आले नाही.)

मौजे भाल (ता.अलिबाग, जि.रायगड) येथील सामाईक ग्रामस्थ मंडळाच्या मालकीच्या जागेवर दहा महिन्यांपासून शासनाची रॉयल्टी बुडवून बेकायदेशीर मातीचे उत्खन्न होत असल्याबाबत

- (३६) * २०४३ श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग), श्री.धैर्यशील पाटील (पेण) : सन्माननीय महसूल मंत्री पुढील गोष्टीचा खुलासा करतील काय :-
 (१) मौजे भाल (ता.अलिबाग, जि.रायगड) येथील सामाईक ग्रामस्थ मंडळाच्या मालकीची ८ हेक्टर ९३ आर इतकी जागा उपलब्ध असून गेल्या दहा महिन्यांपासून शासनाची रॉयल्टी बुडवून बेकायदेशीर मातीचे उत्खन्न होत आहे, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, ग्रामस्थांनी बेकायदेशीर माती उत्खन्न करून वाहतूक केल्याबाबत तहसीलदार अलिबाग यांच्याकडे लेखी तक्रार करून सदरचे ट्रक पकडून त्याचे फोटो काढून सादर केले आहे हे खरे आहे काय,
 (३) असल्यास, तहसीलदार अलिबाग यांनी या प्रकरणी चौकशी करून संबंधिताविरुद्ध कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
 (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्री. एकनाथराव खडसे : (१) सदर जागेतून ७०० ब्रास मातीचे विनापरवाना उत्खन्न झाल्याचे निदर्शनास आले आहे.

- (2) व (3) ग्रामस्थांनी बेकायदेशीर माती उत्खननाबाबत तहसिलदार अलिबाग यांच्याकडे तक्रार केली आहे. सदर प्रकरणी अज्ञात इसमाविरुद्ध पोलीसात गुन्हा दाखल केला आहे.
(4) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
नागपूर.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, नागपूर.